

Лауреати Державної премії України за 2019 рік – вчені та випускники Політеху

[Світлана Землянська]

#1-2 от 10.02.2020

До 135-річчя НТУ «ХПІ»

Лауреати Державної премії України за 2019 рік – вчені та випускники Політеху Діяльність наукових шкіл Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут» демонструє вагомі результати, що втілюються в інноваційному розвитку промислових підприємств України. Щороку серед лауреатів Державної премії України в галузі науки і техніки з'являються нові імена вчених НТУ «ХПІ». Роботи, відзначені премією, політехніки виконують у співпраці з науковцями академічних НДІ та працівниками промисловості. Лауреатами Державної премії за 2019 рік, авторами роботи «Створення роторів турбін великої потужності» є троє професорів НТУ «ХПІ» – доктори технічних наук, завідувачі кафедр В. В. Дмитрик (кафедра зварювання), О. К. Морачковський (теоретичної механіки) та О. П. Усатий (турбінобудування).

" : 2019 ()

«Ще двоє з 7 членів авторського колективу – випускники ХПІ, – говорить професор Олег Костянтинович Морачковський. – Це Борис Пилипович Зайцев, д. т. н., провідний науковий співробітник Інституту проблем машинобудування імені А. М. Підгорного НАН України та Микола Миколайович Гришин, к. т. н., начальник сектору акціонерного товариства «Турбоатом». Ми продовжуємо традиції політехніків – лауреатом Державної премії був ще у 80-х роках мій учитель, професор Анатолій Васильович Бурлаков. Із того часу наука Харківського політехнічного постійно відстоє свої передові позиції в нашій країні і поза її межами».

У співпраці зі спеціалістами «Турбоатома» науковці НТУ «ХПІ» постійно вирішують нові й нові задачі виробництва сучасних високоефективних турбін. «От і зараз проведено унікальні за характером, глибиною вивчення проблемних питань і практичними результатами роботи, наслідком яких стало створення конструкцій високоефективних роторів великої потужності нового покоління, які за окремими характеристиками перевищують зарубіжні аналоги, –

говорить професор Олександр Павлович Усатий. – Виконана робота дозволяє виробити значний додатковий обсяг електроенергії та збільшити термін служби діючих енергоблоків за рахунок підвищення надійності і ефективності експлуатації роторів нового покоління паротурбінних установок, що заощаджує питомі витрати палива на 1 кВт потужності. Економічний ефект від впровадження результатів роботи складає понад 1,88 млрд. грн.».

«Створення роторів турбін великої потужності передбачає удосконалення технології їх виготовлення, а також розробку та впровадження нових процесів, як складових технології, – додає професор Віталій Володимирович Дмитрик. – Створення роторів ґрунтується на теоретичному забезпеченні, що включає нові конструкторські рішення, оптимізацію форми ротора, а також використання нових технічних рішень стосовно їх виготовлення.

Запропоновані ротори турбін ТЕС і АЕС перевершують відомі світові аналоги за надійністю їх експлуатації, а також характеризуються збільшеним на 15–20% терміном напрацювання».

Ще один із авторів роботи, що отримала Державну премію, Микола Миколайович Гришин, к. т. н., начальник сектору акціонерного товариства «Турбоатом»: «Співпраця нашого підприємства з НТУ «ХПІ» налічує не один десяток років. Фактично філіалом конструкторського бюро заводу стала кафедра турбінобудування, яка веде з нами велику спільну роботу з удосконалення потужних парових турбін, створення турбін нового покоління. Подальший прогрес у нашій галузі забезпечують також вчені інших наукових шкіл НТУ «ХПІ», що яскраво підтверджується результатом хоча б цієї роботи, за яку наш авторський колектив – науковці й ми, виробничники – отримали високу оцінку держави».